

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄALEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☼ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 9. märtsil 1928. a.

IX. aastakäik.

Riialaste kaks jääpallikaotust.

Aerutajate klubi Tallinnas.

Foto Mikas.

Tallinna Hokiklubi külalisena võistles Riia aerutajateklubi jääpallimeeskond 3. ja 4. märtsil Tallinnas. Riia klubi, kes Läti 1927. a. jääpallimeister, on üks tugevamatest ja tema poolt esitatav jääpall oli vääriline esitama Läti paremat sel alal.

Esimene võistlus oli külalistel Hokiklubiga vahel. H. Paali (Sport) juhtimisel. Mäng algas kiire ja vaheldusrikka tempoga. Varsti selgub, et Hokiklubi tormajad on heas löögihoo — juba esimese veerand-tunni sees märkis P. Freiberg ühe ning Ree kaks väravat. Riialased jätkavad, vähematki närvilikkust näitamata, endiselt üksiklõbimurretele tugenevat individuaalmängu. Marulise hooga veavad Urbans Vogels ja Jürgens palli, kuid enamasti purunevad need ataagid Hokiklubi vahva kaitsjapaari Sauer — Pinkovsky vastu. Ent lõpuks õnnestub Jurgensil teha üht väravat, millest hoogu võttes lätlased tempot tõstavad ja varsti Urbansi läbi veel teise värava saavutavad. Seisuga 3:2 minnakse poolajale.

Teine poolaeg kuulub enamalt jaolt Hokiklubile, kes seisub Ree, Sprantsmanni ja Triumfi läbi juba 6:2 peale kruvib. Kuid lätlaste vastupanu pole veel murtud — nad alustavad oma lõpuspurti. Karistuslöögil aerutajate klubi värava all tekkinud segadust kasutades hangib Jürgens palli, tormates sellega pikuti üle välja, möödub suure kiirusega Sauerist ning lööb püüdmatu värava. Samasuguse pika soologa tungib mõni minut enne lõppu Urbans Hokiklubi väravani ning märgib neljanda tasuvärava. Seisu juures 6:4 Hokiklubi kasuks lõpebki võistlus.

Aerutajate paremad olid kahtlemata kolm tormajat: Urbans, Jürgens ja Vogels. Kaitsesest Marschütz ja Veinbergs. Muu osa meeskonda aga tunduvalt nõrgem.

Hokiklubist paistsid välja oma kindla mänguga kaitsjad Sauer ja Pinkovsky. Eriti viimane on hästi edenenud ja omab tulevikus väljavaateid rahvusmeeskonda pääsemiseks. Edurivis võis enam kombinatsiooni märgata kui varemalt.

Pühapäeval, 4. märtsil, seisis Kalevi väljal riialaste vastu Tallinna seltside koon- (Järg 2. lhk.)

Üleval: Riia aerutajate klubi. Seisavad vasakult: Veideraune, Jürgens, Karlsons, Scharnagels, Urbans, Vogels, Lindenbergs. Istuvad: Gyllenpalms, Gieslers, Marschütz, Artens, Veinbergs. All: Triumf lööb Läti backi Marschützi ees palli värava peale.

Kunstlik kõrgustikupäike.

Võimaldab sportlastele kiiresti suurvormi. Parandab kindlasti paljud haigused.

Dr. A. Veiss.

Kunstlikul kõrgustikupäikesel on sportlises elus käesoleval ajajärgul tähtis koht. Ameerikas, Saksas jne. paistavad endid kõik sportlased tema kiirtega, et oma võimete tipule jõuda ja seal kauemat aega püsida. Nende maade olümpia-kandidaatidele on võimaldatud kõrgustikupäikest, et aga Amsterdami olümpia-mängudel võite omandada. Tabavalt ütleb Saksa riigitreener Jos. Waitser kunstlise kõrgustikupäikesel kiirte kohta: Kõrgustikupäikesel kiirte abil on võimalik loomulikult sportlaste jõudu ja tervist viimase võimaluseni arendada. Need kiired võimaldavad sportlasel suurvormis pikemat aega püsida. Usun kindlasti, et iga sportlane kõrgustikupäikesel kiirte abil kergemini suursaavutuseni kätünib.

Kõrgustikupäikesel kiired on ainult osa päikesekiirtest. Päikesel valgus koosneb kiirtest, millede lainete pikkus mitmesugune. Iga laine pikkus vastab teatavale värvitoonile. Kõikide nende värvide segu annab meile valge päikeselvalguse.

Laseme päikeselvalgust klaasprismile, siis laguneb ta üksikuteks kiirteks ja tekitab vikerkaarivärvid (punane, kollane, roheline, sinine, violet). Seda värvidepilti nimetame spektrumiks.

Kiirte lainetepikkus lüheneb punasest violetini. Seega kõige pikemad punased kiired, kõige lühemad violet.

Peale nende nähtavate kiirte on veel silmale nägemata kiiri, s. o. ultrapunased ja ultraviolet. Esimesed spektrumi punasel otsal, teised violettotsal.

Punased ja ultrapunased kiired annavad rohkesti sooja ja tungivad sügavasse, kuna lühikesed violet ja ultraviolettkiired väga vähe soojendavad — seepärast nimetatakse külmadeks kiirteks. Nad resorbitakse kergesti ja ei tungi sügavasse.

Punaste kiirte lainete pikkus (punasest violetini) on 700—400 mikrooni, kuna ultraviolettkiirte — 400—100 ja vähem.

1905. a. läks dr. Kuch'il korda paljude katsete järgi mäekristalli (kvarts) klaaslikeks sulatada ja sellest kristallist hakati kvartslampe valmistama. Nende lampide valgus on väga rikas nägematudest, ultraviolet kiirtest.

Lambi leidmisel ei mõistetud nendega midagi teha. Alles siis kui Schveitsi mägiuurortide arstid dr. Bernhard ja dr. Rollier St. Moritzis ja Leysin'is tähelepanid, et seal päikesekiired kirurgilise tiisi-

kuse juures hästi mõjuvad, hakati kunstliku kõrgustikupäikesel kiiri kasutama.

Päikesel kiirte tervendav mõju ei ripu soojusest s. o. punastest kiirtest, vaid nägematudest, külmadest ultraviolet kiirtest, mida kergesti tolm ja suits endasse imevad. Seega puuduvad või on vähesel määral madalmaa päikesekiirtest ultraviolet kiireid. See asjaolu paiskas kiirelt esile kunstliku kõrgustikupäikesel, mille tervendavat mõju suurel määral sportlased ja haiged kasutavad.

See kunstiline valgus tekitab vähesel soojusel mõjul määratud hulga keemilist energiat, mis uuemate uurimiste järgi vitamiinide valmistuseks ära kulub. Vitamiinidel, mida meie põhjamaadel talvel väga vähesel määral saame, on suur tähtsus.

Paljude, paljude katsete abil võib ultraviolet kiirte mõju tõendada. Tervetele inimestele mõjuvad nad mitmekülgsest — elustavad vereringvoolu, hingamist ja eritamist. Ainete vahetus suureneb, seega paraneb söögiisu. Et rohkesti vitamiine tekib, siis kogub lihas- ja ergukoosse palju energiat, mis haiguste parandamisel ja võistlustel väga tähtis.

Sportlaste juures tarvitades on ultraviolet kiirte kahekordne tähtsus. Nemat mõjuvad üldiselt hästi kehale, sest reguleerivad vereringvoolu, temperatuuri, eritamist. See aitab inimest kehaliselt ja vaimliselt tugevamatele pingutustele vastu panna. Teiseks on kõrgustikupäike tähtis tegur sportlastel haiguste ja vigastuste eemaldamiseks. Prof. dr. Huntemüller (kehakultuuri instituudi direkt, Saksa maal) ütleb, et väsimusest, ületreeningust, venitustest, reumaatilistest valudest, üldisest nõrkusest, mis sportlises elus sageli ette tulevad ja treeningut takistavad, võime kõrgustikupäikesel abil kiiresti lahti saada.

Paljude haiguste ravimisel on ultraviolet kiirte suur mõju, iseäranis lastehaiguste juures. Näituseks väga hästi paranevad: rahiit, laste krampid, verevaesus, üldine nõrkus laste näärmete ja haavatiisikus. Vanemate inimeste juures kasutatakse neid heade tagajärgedega — reumaatiliste ja erguvalude vaigistamiseks, podagra, südamehaige, neeruhaige, pea- ja seljavalude puhul, samuti panevad nad juuksed peas hästi kinni.

set. Ilma pingutusteta lööb Tipner kaks väravat. Minut enne poolaja lõppu saabus Jöersilt neljas värav.

Teine poolaeg oli enam kui esimene Tallinna oma. Juba algul sooritavad Freiberg ja Tipner kumbki ühe värava. Aerutajate klubi kaitse näib väljapumbatuna, kuna edurivit nähtav ebaõnn jälgib. Riialaste väravakütt Jurgens on halvem kui eelmisel võistlusel. Poolaja lõpul näib Freiberg eriti hoogu minevat. Mõningate napilt möödaloõdud pallide järgi kinnitab ta lõpuks seitsmenda värava, ning varsti peale seda juhib kõrge tsenderduse kokkunud väravavahile võrku. Lööki oli haruldasemaid ning leidis publikult rohket tähelepanu. Mõned minutid enne lõppu lööb Jöers väravaeelsest tihnikust üheksanda värava. Poolaja lõpul muutusid ka lätlased aktiivsemaks. Vasakäär Vogels viib haruldase sooluga 36. min. palli Tallinna võrku. Veel ühe läbimurdega saavutavad riialased 3. värava. Seisukorraga 9:3 on lätlased lõplikult löödud.

Mis puutub külaliste mängu, siis on ta üldiselt sarnane varem nähtule. Kombinatsioon algeline — kuid peab konstateerima solistide klassi tunduvat tõusu. Urbansi ja Vogelsi liikumiskiirus ja läbitungivus on erakordsed. Jurgensi löögid jõurikkad ja täpsed. Võõraste mäng rippus aga sideme ja süsteemi puuduse kui ka üksikute nõrkade mängijate tõttu suurelt osalt ära juhusest.

Mis puutub Tallinna koonduse mängu, siis võis märgata ühtlust ja arusaamist mängijate vahel. Peale Luha ja Karmi, kes vormilanguse tundemärke avaldasid, olid teised head. Paremäär Seegner on parem mees sellel kohal. Poolkaitse ja kaitse vaheline koostöö ja tööjaotus jättis soovida ja oleks end paremini kombineeriva meeskonna vastu kahtlemata ilmutanud. Nende võistlustega on, lisaks teistele sel hooajal lätlastega peetud mängudele, selgesti Eesti jääpalli paremus end maksma pannud, mitte moraalselt vaid juba faktiliselt. Ühesuguste võistlustingimiste juures lahkus Hokiklubi Riias väravate vahekorra 7 : 6 juures oma kasuks, Aerutajate klubi viis aga kaasa 15 väravat ning suutis lüüa ainult 7.

7.70 kaugust.

Port an Prince'ist teatatakse, et neeger Cator on seal petud võistlustel 7.70 kaugust hüpanud. Ta esimene hüpe oli 7.02, teine 7.56 ja kolmas 7.70. See teade on täiel määral usutav, kuna paari aasta eest Euroopas rännates ta kusagil omale võitmatuid vastaseid ei leidnud.

— 1. F. C. Nürnberg võistles Pariisis, kus ta Red Stari ja Cercle Athletioni koondust jalgpallis 4 : 1 löi.

— François Roger surus Pariisis keskkaalus kahega 103,5 kg., mis on uus ilmarekord. Endine oli austerlase Edingeri 102,5 kg.

— Rootsi meistriks jäähokis tuli Göta, lüües Södertäljet rohke õnnega 4:3.

— Reni Erkens parandas Saksa naiste 100 mtr. vabajuurimise rekordi 1.14,0 peale. Endine oli 1.14,8.

Rootsi meistriks iluuisutamises tulid: naistele — prl. Vivian Hulthen, meestele — O. Törsleff ja paaridele — prl. Collin — Törsleff. Grofström, kes ainsam rahvusvahelise klassi sõitja Rootsis, ei võtnud võistlustest osa.

Riialased Tallinnas.

(1. lhk. järg.)

dus. Kõigi eelmise päeva tähelepanekute järgi võis oodata külaliste suuremat lüüasaamist. Esimestel minutitel, mil mängu suund veel selgumata, märgib Jurgens teirava löögiga värava. Tehtud värav mõjub Tallinna meeskonnale manitsevalt. Suurel määral hoiab riialaste mängu ülal Urbansi ja Vogelsi üldist imestust äratavad pikad soolod, kes sageli jätavad 4—6 meest anevoori. Kuid üksikute võimeil on

ka piirid ning sideme ning kombinatsiooni puudusel jäävad need hiiglapingutused realiseerimata. Selle vastu arendab Tallinna meesk. tihedat kombinatsiooni — võrku punudes ühetasast kokkumängu, mis saadab lätlaste värava kestva tule alla. Juba 3. min. teeb Jöers trahvilöögist tekkinud olukorda kasutades tasuvärava. Tipneri seiklused ja sukeldused palliga närveerivad silmnähtavalt riialaste kait-

Teivashüppes uus ilmerekord.

Carr ja Hoff.

Nädal tagasi hüppas Ameerikas sisevõistlustel üliõpilane Sabin Carr teivashüppes siseilmarekordi 4.29,26, tõmmates kergelt maha 4.34, ületades seega ka oma välisilmarekordi, mis 4.26,7 peal seisis. Enne Carri seisis välisrekord norralase Charles Hoffi nimel 4.25 ja siserekord 4.20.

Uue ilmarekordimehe kohta kirjutab Idrottsbladet:

Meest nii harmoonilise kehaehitusega ideaalse arenemise juures, nagu seda Sabin W. Carr, on raske leida. See on kõrge-mal määral õnnestunud looja suurteos, homo sapiens.

Kaugushüppaja De Hart Hubbard ja sitke kõrgushüppaja Harald Osborne võivad talle veidi läheneda, kuid mitte rohkem. Tennise ime Jean Borotra tuletab veidi Carri meele, kuid seda puhtfüüsiliselt. Kumbagi maailmaharulduse mentaliteet on hoopis erinev, gallase esprit asemel valdab Carr hinge kindlust, läbimõeldud, masinasarnast yankeetehnikat.

Selles mõttes teivatehnikas — on Carr eeskujulisem produkt, mida USA annud. Ta hüppab puhtaimas Ameerika stiilis — kiire, jõuline hoog, hea kuid mitte liialdatud rippuvus teiba küljes ja jõuline ülesajamine. Põikpuust läheb ta üle väga elegantse niksuga — Carri kehavalitsemine õhus, kuni käed teibast lahti lasevad, on inestamisväärne.

„Hoffil ei ole mingit aimugi teivashüppe stiilist,“ on seletanud üks Ameerika spordiekspert. „Kui Hoff suudaks õppida enesele Carri stiili, võiks ta hõlpsasti hüppata 4.5, või isegi enam.“

Kui Hoff seda ütelist kuulis, oli ta väga pahandatud. „Kui Carril oleks minu stiil,“ deklareeris ta triumfeerides, „võiks ta vähemalt 5 meetrit hüppata.“

Yankeedel ei ole muidugi täiel määral õigus. Hoffi tehnikas on mõningaidki väga peeneid punkte, eriti pendeldamises üle ridva, kuid ta peab siiski hüppama enam kui Carr sama kõrguse saavutamiseks. Kui Carr saavutab näit. 4.20, tarvitseb tal hüppata ainult 3.90 — ülejäänud 30 sentimeetrit võtab ta käte lahtilükkamisega teibast ja niksuga — detail, mis puudub Hoffi tehnikast.

Lõpuks ei ole huvitusest märkida mõningaid etaape kümneaastate viisi teivashüppe ilmarekordi arenemisest. 1887. a. oli see 3.48, H. H. Baxteri nimel; 1897. a. — 3.62, R. G. Clapp; 1907. a. — 3.80, W. R. Day; 1917. a. — 4.02,5, M. S. Wright; 1927. a. — 4.26,7, Sabin W. Carr ja nüüd koguni 4.29,26.

— **Argentiina** tennismeeskond asus juba teele Euroopa poole, et Amsterdamis võistlusteks aegsasti oludega kohaneda.

— **Jack Dempsey** on saanud ühelt miljonärielt ettepaneku poksida 800.000 dollari eest neegri George Dodfreyga, keda peetakse väga kardetavaks Tunney tiitlile. Matschil, kus Godfrey võitis Paolino, viibisid pealtvaatajatena nii Dempsey kui ka tema eelmine ilmameister Willard.

— **30 km. suusatuse** Rootsi esivõistlustel võitis Utterström 2.25.08. Teine oli Lindgren 2.26.54 ja kolmas Hedlund 2.27.28.

Tartlased viisid meistritiitli koju.

Tartu Kalev — Edu 4:2

Tartu Kalev, uus esimeseklassi jääpallimeeskond. Seisavad: Martin, Gern, Sarap, Kink 1. (kapt.), Võsu, Leetsy 1., Kink 2., Raamat. Pölvitavad: Leetsy 2., Pool, Lüdimois.

Pühapäeval Eesti esivõistluste tsükklis peetud B klassi finaalmäng Tartu Kalevi — Edu vahel algas vahekohtunik H. Paali (Tall. Sport) juhtimiseel täpselt.

Kohe peale palli lahtilöömist tsentrist võtab juhtimise enda kätte Tartu Kalev, kes kiirete ja jõuliste pealetungidega naelutab vastase oma värava alla. Edu üksikud sõidud tartlaste poolele lõpevad südide poolkaitsjate keppide all ja 8-dal mängumin. viib E. Gern Tartu Kalevi juhtimisele 1:0 vasakult äärelt saadud palliga. Edasi jätkub väga elavaloomuline ja kiiretempoline mäng 30 min. väravatetult. Siis lööb Võsu üle maaslamava väravavahi Lübeke 2:0. Kohe selle järele on jällegi Edu värava all kriitiline moment, aga enne kui Sarap suudab läkitada palli väravasse, märgitakse of-side. 3:0 tuleb 35-dal minutil, mil Võsu vasakult äärelt põiki üle välja löödud palliga lööb heitluse meeldivama vä-

rava. Selle seisuga lõpeb ka esimene poolaeg.

Teine poolaeg algab Edu pealetungidega, röövides tartlastelt peremehe osa mängus, mis kogu esimese poolaja kestel neil oli olnud. See on 7-mes mängu min., mil Edu surmavõimaluse matab Taar tühja värava all. See aga vihastab nähtavasti Petersoni, kes minut hiljem 30 mtr. pealt tehtud kahurlöögiga seab seisuks 3:1. Edu üleoleku jätkumisel märgib Karm 2. 38. min. segasest väravaeelsest situatsioonist 3:2, 4:2 aga tuleb kohe peale lahtilööki, mil E. Gern uuesti paneb kõmima Edu võrgu. Edasi enam väravaid ei tule, heitlus lõpebki 4:2 Tartu Kalevi eduks, kusjuures nurgalöögid 3:7.

Vastse meistermeeskonna koosseis, kes ühtlasi selle võiduga esimesse klassi tõusis, oli: Pool; Leetsy 2. — Lüdimois; Raamat — Leetsy 1. — Kink 1.; Martin — Sarap — E. Gern — Kink 2. — Võsu.

Lloyd Hahni suurvõit.

Ameerika sisevõistluste hooaja suurnumber — „Kolumbuse rüütlite“ 1 miili võistlus Ameerika meistrite Raymond Congeri, Lloyd Hahni ja Saksa ilmameistri dr. Otto Peltzeri vahel oli sündmus, mida oma pinevuselt sensatsioonirikas Ameerikagi nii tihti ei näe.

Viimase platsini väljamüüdnud maneesh sisaldas 20.000 pealtvaatajat, kui 1 miili jooksjad, nende hulgas kolm nimetatud suurust 1. märtsil stardijoonel ilmusid. Orkester mängis seejuures Saksa hümmi.

Stardist väljamüüdnud suutis Hahn enesele kohe siseraja võita, ka Conger pääsis ette, kuna Peltzer rüütlema jäi, jäädes kohe oma peakonkurentidest mõned meetrid maha.

Esimesed kolm ringi juhtis Hahn ühe-meetrilise vahega Congeri ees, kelle kannul 2—3 meetri kaugusel Peltzer istus. Kuigi keegi Hahnist mööda ei kippunud, hakkas see 5. ringil järsku tempot juure lisama. 10. ringil hakkas ta juba metsikut lõpuspurti võtma, mida ta ka 11. ringi läbi hoidis kuni finischini, juhtides seega jooksu kogu selle kestvuse.

Kuna Conger siiski kuidagi vaevaselt Hahnile järgneda suutis, jäi Peltzer juba 8. ringil mõlemast tunduvalt järele. Kaks viimast ringi ei pingutanud ta ennast enam sugugi.

Hahni aeg oli 4.13,0 — ehk üks sekund halvem Paavo Nurmi poolt 7. märtsil 1925. a. seatud siseilmarekordist. Teiseks tuli finischil Raymond Conger, 18 mtr. järele, ja kolmandaks Peltzer, 30 mtr. järele. Oma võiduga andis Hahn ka hiilgava revanschi hiljutise kaotuse eest Congerile.

— **Vene kiiruisutajad** jooksid Trondhjemis: 500 mtr. — 1. Kalinen 45,0; 2. Kusmin 46,0; 3. Jakobson 46,2; 4. Vjalov 46,2; 5. Kuschin 47,2. 1500 mtr. — 1. Kalinen 2.33,8; 2. Kuschin 2.35,2; 3. Jakobson 2.35,7; 4. Vjalov 2.35,8; 5. Kusmin 2.40,7. 5000 mtr. — 1. Kuschin 9.15,1; 2. Kalinen 9.26,2; 3. T. Olsen 9.45,5; 4. Vjalov 9.46,1; 5. Lebedkov 9.51,7. 10.000 mtr. — 1. Kuschin 17.49,2; 2. Lebedkov 17.51,5; 3. Kalinen 18.35,8; 4. Vjalov 19.03,1; 5. T. Olsen 19.05,8.

— **Sonja Henie** sõidab Kanadasse võistlema, kus ta 20. märtsil Montreali jääpalee avamisel oma kunsti näitab.

St. Moritzi sündmuste kokkuvõtteid.

Maailma parimad suusahüppajad: Sigmund Ruud (Norra); Tullin Thams (Norra) ja Bruno Trojani (Schveits).

Jäähoki — kanaadlaste kunst.

Jäähokis omandas Kanaada kõige kindlamalt olümpiavõidu. Peale 1920. a. Antverpeni ja 1924. a. Schamoniid oli 1928. a. St. Moritzi kanaadlastele järjestikku kolmas olümpiavõit jäähokis. Kanaadlaste mänguklassi differentsi, nende superioriteedi peamine saladus on esimeses järjekorras uisutamise. Need mehed valgetes sviitrites, millel rinnal punane vahtraleht ja hokis maagilisena tunduv sõna „Canada“, näivad olevat maailmale tulnud juba koos uiskudega. Võib uskuda, et kanaadlased end ilma terasuiskudeta tunnevad palju abitumata oma liigutustes ka lihtsal maapinnal kui ilma uiskudeta. Uisud ja jää on kanaadlaste põhielement ja see on suurim vahe kontinendimeeste ja lombitaguste kanaadlaste võimetes. Ei olnud eurooplasi, kes oleks osanud nii ürgjärsult, nii täht-täheleiselt „koha peal“ stopata kui kanaadlased. Mängus nägi see nii välja, et eurooplased, peale seda kus neil pükk (jäähoki litri tehniline nimetus) ära võeti, veel enne uut aktsiooni mõned meetrid edasi libisesid või „poognajad“ joonestasid, kuna kanaadlased sarnastel momentidel jäid kohe seisma kui naelutatult. See „naelutus“ kestis vaid sekundi murdosa ja ainsa hüppega olid kanaadlased uuesti kõige kõrgemas tempos, mille kõrval eurooplaste start oli kui koha peal tammumine.

See kanaadlaste kunst, võib ka öelda — nende naturomadus, lubas neile kolossaalset pöörlemist, harvanähtavat keha valitsemist, mängu elegantsi ja pöörast tempot. Kes jäähoki kaaluva maid elemente sarnaselt viimase nüansini valitseb, neile on muud sellele juure kuuluvad asjad juba lapsemäng. Kanaadlastel ei ole tarvilik pöörata oma tähelepanu uiskudel püsimiseks ja nad võivad kogu oma võimed rakendada püki juhtimisele. See on neil aga juba lihas ja veres, nii et neil jäi järele vaid kaks ülesannet eurooplastel vallutada olevate raskuste pika rea asemel: ainult vaadata ja lüüa. Ka seda mõlemat oskavad hästi. Suurimal hool vaatavad nad enam kas oma kaas-mängijate või vastaste positsioone kui püki ja nad suudavad igast asendist ja igalt distantsilt ette võtta värvategemise katseid.

Jäähokis on kanaadlastel vaid üks suur küsimus: kuidas? Kuidas saavutada värvavat kui eurooplaste, nagu see oli St. Moritzi, kogu oma jõu võtsid kokku meeletlikuks kaitsemiseks. Värvate tegemiseks tuli kanaadlastel mängida võimalikult trikiriikkalt, finessiga ja võimalikult — otstarbekohaselt.

Värvate arvult rekordiline oli kanaadlaste võistlus inglasega. Kaks esimest värvavat olid tõelised pommid. Siis tuli kaks värvavat, mil pükk vormilikult kanti värvasse otse sisse. Rida värvavaid ei olnud tribüünile üldse näha: pükk läks värvasse sarnase kiirusega! Viis korda vehkis värvakohtunik oma lipuga, et värv on tehtud, kuna tribüünile värvava sündimise momendist endast näha ei olnud midagi.

Inglased kaitsesid end vapral suure hoo ja tormiga pealesuruvate kanaadlaste vastu. Mitmel on avaldanud arvamist, et kanaadlaste mäng põhjendab vaid rushile, tormamisele: see on pisut sama kui jalgpallis. Juhusel kui üks meeskond terava tempoga mängides lööb rohkem värvavaid teisest pikaldaselt kombineerivast meeskonnast, nimetatakse võitnud meeskonna mängu alahinda-

valt „kikk and rush'iks“. Kui tarvis oli, kombineerisid kanaadlased sarnase kiirusega, mis välja nägi nagu seeria üksikaktsioone. Mitmel korral tuli ette, kus ääreaaja veel enne vastase poolt attackeerimist püki mängis endast tahapoole tsentri, kus sekundikiirelt startis keskajaja või kaitsja enne kui jahmatanud vastased mõista suutsid kanaadlaste poolt tarvitatud taktikat. Sellele vaatamata ei jätanud inglased tugevat püüet teha värvavat ka kanaadlastele. Mitmelgi korral tuli Kanaada värvavahil kaitsta oma „kümmitit“ viimasel hetkel. Värvategemiseni ei jõudnud aga inglased kunagi. Just selle vastu: sarnastest inglase tormi- ja tungiperioodidest kujunes enamjagu kanaadlaste poolt tehtud värvavatest. Üksiku inglase pealetungi oli kanaadlastel kerge likvideerida, nii pea kui inglased kahe-kolmekesi asusid pealetungile, siis jäi sel juhul inglase oma kaitse nõrgaks väkikiirelt läbitungivate kanaadlaste pidamiseks.

Jäähokist St. Moritzi võttis osa 11 meeskonda, kes olid jaotatud kolme gruppi, peale selle moodustas Kanaada erigrupi. Igas grupis peeti võistlusi punktisüsteemis ja nende tulemused olid: 1. grupis võitis Inglise Prantsuse, Belgia ja Ungari ees; 2. grupis Rootsi Tšehhoslovakkia ja Poola ees; 3. grupis Schveits Austria ja Saks ees.

Finaalis, millest osa võttis neli meeskonda, mängiti samuti punktisüsteemis. Lõputagajärjed kujunesid: 1. Kanaada 6 p., võitis Rootsi 11:0, Schveitsi 13:0 ja Inglise 14:0; 2. Rootsi 4 p., võitis Schveitsi 4:0 ja Inglise 3:1; 3. Schveits 2 p., võitis Inglise 4:0 ja 4. Inglise 0 p.

Täiesti selge oli Rootsi paremus teiste Euroopa meeskondade hulgas. Rootsi poolt omandatud Euroopa meistri tiitel oli kõigiti teenitud. Schveitsi tulek olümpiaturniiri kolmandaks oli rohkelt õnneasi. Oma grupi võistlustel ei olnud Austria ja Saks kuigi suured meeskonnad. Kõige tugevam grupp oli teine, milles võistlesid Rootsi, Poola ja Tšehhoslovakkia. Viimased kaks meeskonda olid küllalt tugevad ja arvatavalt paremad kui Schveits ja Inglise, kes pääsesid lõpuvõistlustele. Suurt tähelepanu äratas Poola hokimeeskond. Kahe aastaga on Poola tõusnud Euroopa parimate hulka. Poola edu peaks meile ilmutama ka Eesti võimalikku edu jäähokis. Kindel on, et meie tulevael aastal seisame üleminekul bandytl hokile ja kahe-kolme aasta pärast võib meil olla kaunis tublisid hokimehi.

Iluuisutamises jäid austerlased kuldmedalita.

Iluuisutamine olümpia talimängudel tõi petumuse austerlastele. Neli aastat tagasi Schamoniis võitsid austerlased iluuisutamise kolmest alast kaks, kuid nüüd St. Moritzi ei läinud neil korda pääseda ühelegi olümpiavõidule.

Iluuisutamises meeste oli duell viinlase Böckli ja kahekordse olümpiavõitja rootslase Grafströmi vahel. Böckl tuli St. Moritzi, et kroonida oma maailmameistri tiitlit veel olümpiavõitja omaga, kuid see läks luhta. Vabasõidus esines Böckl visa võidutahtega ja halb jää näis talle mitte-eksisteerivat. Ta julges ette võtta kõige raskemaid numbreid, millest palju tal korda läks, kuna ülejäänud päästis ta kindel uiskude püsimajäämine. Böckl sooritas häid piruette ja hüp-

peid. Viimastest on mainida kolmekordset Axel-Paulseni hüpet, mis küll kõige paremini ei õnnestunud.

Vaatlejatele oli erakordne nauding, et mõlemad konkurendid Böckl ja Grafström esinesid vahetult üksteise järel. Sellega tuli eriti esile mõlema iluuisutaja sõidu kontrast. Böcklil on hoog ja energia, Grafströmil selle vastu mänglev kergus. Kehahoid on Grafströmil harmooniliselt kaunim, mis ka rootslase paremus viinlase ees. Koolisõidus oli Grafström Böcklist järel. Mõlema mehe võimete vahe oli väga napp ja kuigi võitjaks tuli Grafström, ei tarvitse see veel olla küllalt laitmata õiglus. Nädal peale St. Moritzi olümpiavõistlusi peeti Berliinis järjekorralised maailmameistrivõistlused. Böckl kutsus nende Grafströmi revanschile, kuid rootslane jäi ilmumata. Böckli lohus oli uuesti maailmameistri tiitli võitmine, kuigi selle juures puudus võit ilmumata jäänud Grafströmi üle.

Iluuisutamise prohvetitel oli õigus kui nad esimeste hulka ennustasid noort belglast van Zeebroeck. Mees ilmutas end suure vormaadiga võistlejana. Viinlane Schäffer tegi kõige parema Axel-Paulsen-hüppe, parima Salchovi ja kaks head oma poolt leitud hüpet, kuid piruettides ei läinud tal korda olla oma hariliku brio juures.

Neist esimesest ei seisnud liig kaugel tšehh Sliva. Ta jooksis pisut pedantselt, kuid ta programm sisaldas kõik meisteruisutaja figuurid. Kahjuks tegi ta kordamisi, selle asemel, et puhkuspauseid täita kerge ja kauni jooksuga.

Meesvõistlejate tagajärjed olid: 1. Grafström, Rootsi, 11; 2. Böckl, Austria, 14; 3. van Zeebroeck, Belgia, 27; 4. Schäffer, Austria, 35; 5. Sliva, Tšehhosl., 36; 6. Nikkanen, Soome, 46.

Iluuisutamises naistele oli kaasvõistlejatest kaugelt üle 16-aastane norralanna Sonja Henie. Tema järgmine oli Viini meister Fritz Bürger. Viinlanna näitas raskemat vabasõitu, mida kunagi ühelt naiselt nähtud. Sonjal oli raske seda ületada, kuid ta tuli sellega siiski toime. Sonja alustus oli juba erakordne — nimelt haruldase kõrgusega hüpe. Kuigi Sonja Henie vabasõidukava oli sisult kergem viinlanna omast, kuid selle täitis norralanna parem ettekandmise viisi. Palju tähelepanu pöörati naisvõistlejate riitusele ja on ka vist õige, et riitus ei jäänud tagajärgedele mõjuta. Sonja Henie esines suurepäraselt helerohelises siidikleidis, mis hästi esile tõi ta noorusvärskust. Ta esinemises oli küllalt teat-raalsust, mis tehtud poosiga. Noorte juures, kes teavad, et nad on üldise tähelepanu osalised ja seetõttu liig ärahellitatud, on halpus tihti ette-tulevaid asju.

Naisvõistluste tagajärjed: 1. Sonja Henie, Norra, 8; 2. Fritz Bürger, Austria, 25; 3. Beatrix Loughran, USA, 28; 4. Winson, USA, 32; 5. Smith, Kanaada, 32; 6. Wilson, Kanaada, 35.

Paarissõidus kaotasid tugevalt 1920. a. võitja ja 1924. a. teine paar soomlased Jakobsonid. Nad näitasid sõitu, mis ei sialdanud suuri raskusi ja millel puudus ka temperament. Võistluste clou oli Viini meisterpaar Scholz-Kaiser koos maailmameistrite paari prantsl. Joly-Brunet'ga. Mõlemad parid ilmutasid iga liigutuse täielikku harmooniat ja seda mitte üksi jalgade, vaid kogu keha liigutustes. Neil oli ka värsket riitmi ja kaasahaaravat hoogust. Võitjaks tuli teenitult Prantsuse paar, kuigi viinlased valmistasid neile teravat konkurentsi.

Üllatavalt hästi esines ka Viini teine paar Brunner-Wrede. Mõlemad esinevad koos alles esimest aastat. Nende edu oli tõenduseks, et head üksikjooksjad võivad kiirelt areneda väljapaistvateks võistlejateks ka paarissõidus. Oma jäätantsul ilmutasid nad kuulsa Viini valsi ikka alati värsket hoogust. Mis iluuisutamist saatvasse muusikasse puutub, siis valisid seda omale võitlejad. Oli foxe, charlestone ja valsse.

Paarissõidu tagajärjed: 1. Mlle Joly-Brunet, Prantsuse; 2. prl. Scholz-Kaiser, Austria, 12; 3. prl. Brunner-Wrede, Austria; 4. Miss Loughran-Badger, USA; 5. pr. ja hra Jakobsonid, Soome; 6. prl. Kishauer-Garte, Saks.

Iluuisutamine on muidugi väga artistlik ala, mille vaatamine sisendab ülevust. Kuid sellele vaatamata ilmutatakse jahmatult vaenulikkust iluuisutamise kui olümpiaspordi vastu. Ei ole vähe neid, kes tõendavad, et iluuisutamine sobivat enam music-hallidele kui olümpia jääväljale. Vaidlematult kindel on, et iluuisutamine sisaldab rohkelt akrobaatikat. Ja seda viimast hinnatigi kõige rohkemalt, mida ei ilmutanud mitte üksi vaatajate tugevad aplodismendid akrobaatide „patentnumbritele“, vaid ka kohtunikude hindamistabelid.

T. Kivi.

Uued meistrid iluuisutamises.

Väike osavõtt esivõistlustest, kuid rõõmustav tehniline edu.

Meie uisuspordi tumedad väljavaated.

Eesti tänavused iluuisutamise esivõistlused peeti pühapäeva hommikul Kalevi korraldusel, seltsi oma liikmete vahel. Arusaamatul kombel ei olnud Tartu, kus seni ka ikka iluuisutamist harrastati, ühtki võistlejat saatnud.

Võistlejate koguarv oli õige väike, kuid võimed tusedad. Ka muist Tallinna oma uisutajaid puudus võistluselt, näit. Teder, kes hiljuti õnnetult jalaluu murdis. Ta oleks tugev konkurent olnud igatahes Grünreichile, samuti paarissõidus ühes prl. Imhofiga paarile prl. Kaarik — Hiiop.

Pea kõigi võistlejate juures võis märkata suuremaid edusamme uisutehnikas ja kehavalitsemises, mis vabanedes ikka enam Vene koolist, on jõudsate sammudega lähenemas Euroopa tasapinnale. Raskemaidki numbreid sõidetakse juba hinnatava joonistusepuhtusega, kuigi halb jää kaugeltki ei soodusta seda.

Tugevasti on viimati nähtuga võrreldes Grünreich edasi läinud, samuti prl. Kaarik, Hiiop ja teised. Prl. Kaarik — Hiiopi paarissõit oli kava läbitöötamiselt ja esitamiselt ulatavam ning nauditavam, mis meil kunagi nähtud.

Võistluste tulemused olid:

Iluuisutamises A klassi meestele — 1. Grünreich 627 punkti; 2. Hiiop 527.

B klassis meestele — 1. Bysa 102; 2. Leinbock 100,5; 3. Mikkov 92.

B klassis naistele — 1. prl. Kaarik 79; 2. prl. Bresinsky 55,5.

Paarissõidus: 1. prl. Kaarik — Hiiop 27; 2. prl. Mihelson — Grünreich 25.

Võistluste ainsaks nõrkuseks oli liig väike osavõtjate arv. Nähes võistlejate edu ja püüdeid ning hinnates meie uisuspordi üldist seisukorda, tekkisid ühel võistluse jälgijal veidi tumedad mõtted, mille toomine siinkohal siiski ei tohiks olla liialdus ega alusetu:

Meie spordielus tuleb tihtipeale ilmsiks pinnapealsus, ilu- ja vaimukehvus. Harrastatavad alad jäävad kuidagi kandepinnalt väga ahtakeseks, jooksevad liig kiirelt tipp-punktiks kokku, jättes laiemad hulgad külmadeks pealtvaatajateks. Kui aga tahetakse mõnda spordiala rahvalikuks teha, siis labastub see sedavõrd korraldajate käes, et ta enam hästi ei tahagi spordimõiste piiridesse mahtuda.

Sarnane kurb lugu on meil uisutamise ja iluuisutamise osas. Mis on meie liuväljadest saanud! Kas on need veel sportimiskohad, kui kohati 90% sealviibijatest lihtsalt ilma raudadeta kõnnib, tantsu hõõrub või midu kuidagi „tilgub“, nii et ka 10% uisutajatel jääle kantud muda, tantsimise ja mükslemise tõttu uisutamine võimatu on.

Meie näeme, et terve Eesti kiiruisutajate üleslugemiseks ühe mehe sõrmedest puudu ei tule ja iluuisutajatega on lugu veel täbaram. Mis aitab siis kursustegi korraldamine, kui inimene kursustel omandatud oskusi kusagil praktiliselt teostada ei saa, kui ta tekkinud tarved valitseva miljööga vastolus. Need rauevad ja kursuste villi on null.

Jumal seda teab, kust meie spordiseltsid nii halva eeskujuga on võtnud, muutes oma liuväljad lihtsalt Viru ja Harju tänava järguks, nende traditsioonidega, — igatahes ei leidu terves maailmas ühtki teist sarnast näidet. Helsingis, Riias, isegi Kaunases uisutatakse endastmõistetavalt liuväljal, ja kui mõni sinna raudadeta satub, siis tunneb ta ennast kui kala kuival maal ning ruttab enne lahkuma, kui teda väljalt lahkuma palutakse.

Meil on seltsidel niisugune rumal ettekujutus tekkinud, et Harju ja Viru tänava publiku patsee-

ritamisega liuväljal seltsi kassa tervise juures seisab. Kuid siin on kahtlemata eksiirvamise

Prl. Kaarik, Eesti naismeister iluuisutamises.

tegemist — naaberriikide praktika ei räägi seda. Meie oleme ainult oma liuväljakulastajate koosseisu vahetanud. Sama arvu uisutajate toomine liuväljale oleks õige hõlbus, kui seltsid viitsiksid tõepoolest vähegi initsiatiivi ja organiseerimisvõimet näidata, osata rahvale uisutamist armsaks teha. Ei oleks tarviski selleks Ameerikat üles

Foto Mikas.

Prl. Imhof sõidab spiraali.

leida, vaid liuväljadele kindel kord seada, veidi demonstreerida, veidi juhatada, et inimese edasipüüdmise kirge ergutada. Hiljuti Viinis käinud meie tuntum talisportlane kõneles, kui suurel määral Viini liuväljadel tantsitakse... kuid liuväljadel. Nii on seal tants sport, arendav tegur, kõige parem ettevalmistus iluuisutamisele. Ei usu, et meie rahvas liuväljadel ei tahaks tantsida või rütmilistes kombinatsioonides muusika saatel liugleda — kuid korraldage seda nii. Liuväljakulastajate arv võiks praegusest isegi tunduvalt suuremaks tõusta.

Eeltoodud mõtted said eriti pakitsevateks jälle ühe asjatute ootustega ja lootustega veedetud talve järele — uisusport liugleb täie hooga oma summa poole meil, kuigi väikesed grupid inimesi seda tõsiselt harrastavad ja ka oma võimete rõõmustavaid edusamme teevad. Kuid pea jooksevad nendegi võimed varasele ja väheulatuslikule kulminatsioonipunktile kokku.

Meil on kahju, et nii pessimistlikke mõtteid peab avaldama just meie iluuisutamise esivõistluste puhul, mis senistes dimensioonides rõhutamiseväärse edusammuna tundusid, kuid kunagi peab seda südameilt ikkagi ära ütleva.

— Soome-Norra paremate kiiruisutajate vahelised võistlused rändava pokaali peale Helsingis andsid järgmisi tagajärgi: 500 m tr. — 1. Friman ja Ovaska 45,8; 3. Evensen 46,1; 4. Backman 46,2; 5. Moen 47,2. Thunberg kukkus ja näitas 55,4. 5000 m tr. — 1. Thunberg 8.53,4; 2. Skutnabb 8.55,5; 3. Ballangrud 9.00,4; 4. Evensen 9.00,6; 5. Alexejeff 9.11,4. 1500 m tr. — 1. Thunberg 2.26,8; 2. Ballangrud 2.29,8; 3. Evensen 2.30,7; 4. Skutnabb 2.31,2; 5. Backman 2.31,6. 10.000 m tr. — 1. Thunberg 18.18,6; 2. Ballangrud 18.29,1; 3. Skutnabb 18.37,0; 4. Evensen 18.37,6; 5. Ovaska 19.03,4. Võistluste üldvõitja Evensen. Thunberg jäi kukkumise tõttu viiendaks. Pokaali võitis Norra 37 punktiga Soome 47 vastu. Võistlust võis vaadelda tegelikult maavõistlusena.

— Tom Heeney lõi New-Yorgis 1. märtsil 19.000 pealtvaataja ees 10-roundilises matschis Jack Delaney punktidega. Oma viimaste võitudega peaks võidurikkal uuseremaalasel nüüd juba võimalus olema Gene Tunneyd tiitlimatschile välja kutsuda.

— Paolino, Euroopa raskekaalu poksi-meister, kaotas New-Yorgis neegerhiiglasel Godfrey'le 10 roundi järele punktidega. Godfrey oli suures ülekaalus. Arvatakse, et Godfrey'le õige raske on väärikaid vastaseid leida ja vast ainultki Tunney ehk temaga hakkama jõuaks saada. Goodfreyd peetakse samasuguseks „mustaks hirmuks“ ilmameistri tiitlile, nagu seda oli pikemat aega Harry Wills.

— James Quinn on uus Ameerika suur-sprinter. Viimati jooksis ta 60 yardi sisevõistlustel 6,2, mis võrdub ilmarekordile, ja lõi seejuures Jackson Scholzi, Wildermuthi ja Roland Locke'i.

— Soome maadlejad E. Vesterlund, Nyström ja Rosenqvist maadlesid Norrköpingis. Vesterlund ja Nyström võitsid oma kaaludes, kuna Rosenqvist Vestergrenilt töökaotuse sai.

— Helsingi Jry korraldas kiiruisutusvõistlused töölisportlastele. Paremad tagajärjed olid: 500 m tr. — 1. Engnaestangen 45,7; 2. Melnikov 46,1; 3. Kalinin 46,4. 5000 m tr. — 1. Kuschin 8.39,8; 2. Melnikov 8.48,9; 3. Ippolitov 9.01,4; 1500 m tr. — 1. Melnikov 2.29,7; 2. Jakobson 2.31,3; 3. Kuschin 2.293,1. 10.000 m tr. — 1. Melnikov 18.08,3; 2. Kuschin 18.14,5; 3. Ippolitov 18.56,4.

Uinuv Pärnu.

Pärnu spordielu on muutunud viimasel ajal õige vaikseks. Käesoleval talvel pole siin korraldatud veel ühtki tõste-, maadlus- või poksivõistlust. Ka pole kuulda, et neid alasid Pärnus enam üldse harrastataks. Kahju küll, et need, kord Pärnu tugevamaid alasid, väljaarvatud poks, nüüd täitsa on välja surnud. Siin langeb vastutus küll kohalikkudele spordiseltsidele, kes pole osanud leida abinõusid selle nähtuse takistamiseks. On nagu üldiseks viisiks saanud oodata abi Tallinnast, spordi keskkliidult, ja kui seda kohe ei saada, siis ei liigutata ka ise sõrmegi. Kuid selle asemel näidatagu parem, et ka ise midagi suudetakse ja tahetakse läbi viia, alles siis mindagu abi paluma.

Ka välisspordis pole lugu palju parem, vaatamata tänavusele, haruldasele soodsale talvele. Tõsi küll, on peetud kaks kiir- ja iluuisutamisevõistlust, kuid needki ei väärinud veel täielikult võistluste nime, nii osavõtjate arvu kui ka tagajärgede poolest. On peetud ka paar jääpallivõistlust ja kohalik kaitseliidu maleva korraldas paar osavõturikast väljasõitu suuskadel ja see on kõik. Oleks ikka nagu vähe... Ei ainustki suusavõistlust ajal, kus peaaegu kõikidest teistest linnadest aina suusavõistlustest kuulemegi. Sellest siis ka tuli, et üleriiklises kaitseliidu suusavõistlusele Pärnu nimegi polnud kuulda tagajärgede lootelus, kuigi ta oli esitatud.

Muidugi ei saa looides süüdistada ainult kohalikke spordiorganisatsioone. Ei, vaid ka siinsetes inimestes on midagi „mäda“. Ei taheta nagu enam tõsisemat tööd, tõsisemat sporti. Isegi kardetakse seda. Selle asemel otsitakse kergemat, naiivi flirti. Tõsisemaist asjust jazzita-

takse lihtsalt üle. Jah, see jazz, see vist selle kurja juur ongi. Nii võib liuväljal tähele panna, et noil õhtuil, kui puudub muusika, ainult mõni üksik uisutaja liugleb jääll, kuna muusikaõhtutel liuväli aina kihab jazzitajatest paaridest.

Ainukesed alad, milledele veel tegevus ja huvi koondub, on käsipall ja ping-pong. Käsipallis on võrdlemisi palju meeskondi ja igal pühapäeval korraldatakse linna võimlas võistlusi, nii korv- kui ka võrkpallis. Hoolsa treeningu tõttu on ka käsipallimängude tasapind Pärnus viimasel ajal jõudsalt tõusnud. Suure harrastajate hulga on enese ümber koondanud ka ping-pong. Valget palli klopsitakse küll spordiseltsides, küll seltskondlikkudes klubides, küll kohalikus kaitseliidu maleva spordiklubis. Viimasesse on koondunud kohalikud tugevamad ping-pongijad, eesotsas Pärnu meistri A. Poolakiga nr. 1, kes olevat „parim kaitsemängu esitaja Eestis“.

Uut hoogu ja elevust tõi sportlastele, eriti kergejõustiklastele, veebruari alul asutatud sihtvõimlemise grupp. Grupist osavõtjaid kogus kohe alul üle 20-ne, kes ka senini on käinud korralikult harjutustundides, peale mõne üksiku, kes arvavad ise rohkem teadvat, kui harjutustundides pakutakse. Linnavalitsuse vastutulekkuse tõttu on grupil võimalik pühapäeviti, pärast harjutuskäiku, kasutada linna sauna. Lähemal ajal on loota ka hr. Iida Pärnu tulekut, kes siis annaks mõned näitlikud harjutustunnid ja näpunäiteid edaspidiseks tööks.

Loodetavasti toob ehk ka eelolev suvi uut elavust Pärnu spordi ellu. Mõõdunud suvi oli küll kehvemaid Pärnu spordiajaloo. J. K.

Austraalia esivõistlused kergejõustikus

peeti hiljuti Wellingtonis, Uus-Meremaal. Imestamisväärsem tagajärg neil on Lay odaviske 66.51,5, mis küll alla tuult tehtud, kuid mehes siiski tugevat jõudu Amsterdami vastu lubab näha. Lay on 1.75 mtr. pikk ja tugeva kehaehitusega. Ta võtab väga kiire hoo ja heidab enese viske teostamise järele neljakäpukile.

Järgmistena väärivad mainimist koolipoisid Carlton ja Stuart. Carlton on vast 17-aastane ja näidanud juba aegu 100 yardi 9,8 ja 220 y. 21,8. Stuart on 19-aastane ja võistleb alles teist aastat. Ta on jooksnud 440 y. 50,0 ja 880 y. 1.55,0. Kõrgushüppe võitja Davidson on 18-aastane koolipoiss.

Kolmikhüppe võitja Shirle on imelik tüüp, ta on hoopis vähe treenerinud ja ei hüppa kaugust enam kui 5½ meetrit.

Esivõistluste üldised tagajärjed olid: 100 y. — 1. Carlton 10,2; 2. Leadbetter ja Parker, mõlemad 1¼ yardi järel.

220 y. — 1. Carlton 22,2; 2. Lane 1 y.; 3. Leadbetter.

440 y. — 1. Stuart 50,2; 2. Hunt 1¼ y.; 3. Newton.

880 y. — 1. Stuart 1.57,2; 2. Olsen 2 y.; 3. Nicol.

1 ingl. miil — 1. Rose 4.25,4; 2. Savidan 4½ y.; 3. Martin.

3 ingl. miili — 1. Rose 14.49,8; 2. Savidan 15 sm.; 3. Hadsden.

120 y. tõkkeid — 1. Lander 16,4; 2. Scott 10 sm.; 3. Watson.

440 y. tõkkeid — 1. Ramson 57,2; 2. Nesdale 3 y.; 3. Scott.

Kuul — 1. Munro 13.37; 2. McIntosh 12.58; 3. Brown 11.56.

Oda — 1. Lay 66.51,5; 2. Keskinen 55.85; 3. Sutherland 53.00.

Ketas — 1. Munro 38.31,5; 2. Hunt 36.68; 3. McIntosh 35.61.

Vasar — 1. Harvey 43.64; 2. McHolm 43.03; 3. Leckie 39.20.

Kaugus — 1. Ebert 7.16; 2. McKay 7.15,5; 3. Lundqvist 6.91,5.

Kolmik — 1. Shirley 14.53; 2. Ebert 14.22; 3. Sutherland 13.79.

Teivas — 1. Keskinen 3.37; 2. Batstone 3.28; 3. Sutherland 3.20.

10-võistlus — 1. Keskinen 6433.78; 2. Sutherland 5942.60.

Pärnu kiri.

Ping-pong. Käsipall. Jalgpalli jüripäev.

Mõõdunud nädalal peeti maleva spordiklubi korraldusel Pärnu 1928. a. meistervõistlusi ping-pongis, osavõtjaid oli 14, kes esitasid nelja seltsi. Meistriks tuli ühegi kaotuseta A. Poolak, võitis finaalis R. Andressoni ülekaalukalt 3:0 (21:6, 21:18, 21:17). Viimase teravaid ja jõurikkaid surumisi pareeris Poolak 4—5 mtr. kauguselt lauast. Vanameister J. Välbe jäi neljandaks, kuna kolmandaks tuli meeldiva mänguga A. Alep. 5. M. Jensen. Kõik viis maleva spordiklubist. 6. J. Krakusen, Makkabi. Paarismängus tulid teistkordselt meistriks Välbe — Poolak võites vastaspaari Andersson — Alepi ägeda heitluse järele 3:2 (21:14, 21:18, 12:21, 19:21, 21:13). 3. Jensen Krakusen. Paare oli 5. Ping-pongi tasapind on tõusnud hooaja jooksul tunduvalt. Peakohtunik stud. r. merc. H. G. Uttopärt, Pärnu tennisklubist.

Pühapäeval peeti käsipallivõistlusi. Vaprus võitis korvpallis Kiirt 25:21. Võrkpallis suutis kombineeritud meeskond võita Pärnu parimat (õigem ainsamat) naiskonda Lotost 2:0, kuna teine naiskond esimesele 2:0 kaotas.

Jalgpallimeeste jüripäev tõi enesega rea üleiminekuid. Sulevi meeskond vahetas nime Tervisega, kuna Vaprus nõrgenes Mägeri ja Haageli võrra, kes Sindi Kalju värve edaspidi kaitsevad. Pärnu jalgpalliklubi tugenes tublisti, kuhu kohalike parimaid mängijaid velled Elmar ja Artur Jürvetson astusid. A. P.

Suusavõistlused Viljandis.

3. ja 4. märtsil peeti k.-m. spordiklubi korraldusel Viljandis suusavõistlusi. Oldi küll arvamisel, et ega neist võistlustest asja saa, sest olid ju viimasel ajal ilmad kaunis soojad ning päikesepoolsed mäekünkad juba lumest paljad. Kuid võistluspäevaks oli Taevaäht kaunis kena talve ilma soodustanud. Võistlused ise andsid häid tagajärgi ning 3000 m. suusatamises oli aeg isegi parem kui Tapal üleriiklikul kaitseliidu võistlusel. Võistlustest võttis osa 5 kaitseliitlast ja 2 sõjaväelast, kuna ometi osavõtt oli võimaldatud kõigile.

Dr. A. VEISS

Sise- ja lastehaigused

Kõrgustikupäike

|||

10-11 ja 4-6

(reedel p. l. 4-5)

|||

S. Tartu mnt. 47-a

Kõnetr. 33-26

Laupäeval oli 3000 m., kus esimeseks tuli Joh. Koovit, kelle aeg osutus 13 min. 26,7 sek., teiseks Ants Anderson — 14 min. 25,3 sek., kolmandaks Leo Kaur — 14 min. 55,4 sek., neljandaks K. Trei ja viiendaks K. Tamm.

Pühapäeval on finischis jällegi esimesena J. Koovit, aeg 43 min. 39,6 sek., teisea joudis A. Anderson 48 min. 7,5 sek., 3. Harald Kirs 50 min. 19,4 sek., 4. Elmar Raudsepp 51 min. 6,5 sek.

Lõpuks tuleb võistluse järjekord noorte kätte — kuni 13-aastased poisid, neil seisib ees 1 km. pikkune võistlusmaa. Esimeseks tuleb 13-aast. Joh. Hunt 6 min. 11,3 sek., 2. A. Buschman, 12 aast. vana, 6 min. 20 sek., 3. A. Roots — 6 min. 40 sek. ja 4. F. Mihailov, 11 a. vana, 7 min. 40 sek.

Kavas olid veel daamide suusavõistlused, kuid neid ei olnud ilmunud ainustki.

— Berliinis peeti maailma esivõistlusi iluuisutamises meestele. Tagajärjed olid: 1. Böckl, Austria, 387,65 p.; 2. Schäfer, Austria, 341,25; 3. dr. Distler, Austria, 323,5; 4. Page, Inglise, 322,75; 5. Turner, Ameerika, 32; 6. Wrede, Austria, 317; 7. Wilson, Ameerika; 8. Franke, Saksa; 9. Eastwood, Kanada; 10. Niels, Ameerika. Samas löi Kanada olümpiameeskond Berliner Schlittschuhclub'i jäähokis 12:2.

— P. O. Andersen, Norra kuulus kiirjooksja, hüppas hoota kaugust 3.22 (väljaspool võistlust 3.33) ja hoota kõrgust 1.55. A. Ordingi saavutused olid vastavalt 3.21 ja 1.45.

Julius Kivastik

Tartus, Rüütli tän. 11

Esimene eeskujulik

Poksi- ja
vefklemistarvete
eritööostus Eestis

Poksikindad igas soovitud
raskuses

Poksipallid

Vefkleemis - kaitsemaskid,
espadroonidele ja rabii-
ridele

Vefkleemis - rinnakaitsed,
kindad j. n. e.

Hinnad ja kauba hädus väljas-
pool võistlusi

Amsterdami

olümpiaadi kergejõustiku võistluste kava on juba lähemalt välja töötatud ja teatavaks tehtud:

Pühapäev, 29. juulil:

14.00: 400 mtr. tõk., eelj.
14.00: kõrgus, eelvõistl.
14.00: kuul, lõpp.
14.30: 100 mtr., eelj.
15.30: 800 mtr., eelj.
16.00: 100 mtr., 2. eelj.
16.30: 400 mtr. tõk., vahej.
17.00: 10.000 mtr., lõpp.

Esmaspäev, 30. juulil:

14.00: 100 mtr., vahej.
14.00: vasar, lõpp.
14.30: 100 mtr. naist., eelj.
15.15: 400 mtr. tõk., lõpp.
15.45: 800 mtr., vahej.
16.15: 100 mtr. naist., vahej.
16.45: 100 mtr. lõpp.

Teisipäev, 31. juulil:

14.00: 110 mtr. tõk., eelj.
14.00: kaugus, lõpp.
14.00: ketas naist., lõpp.
14.30: 200 mtr., eelj.
15.15: 800 mtr., lõpp.
15.30: 100 mtr. naist., lõpp.
15.45: 110 mtr. tõk., vahej.
16.15: 5000 mtr., eelj.
17.00: 200 mtr., 2. eelj.

Kesknäev, 1. august:

14.00: 200 mtr., vahej.
14.00: ketas, lõpp.
14.00: Teivas, eelv.
14.30: 800 mtr. naist., eelj.
15.15: 110 mtr. tõk., lõpp.
15.30: 3000 mtr. takist., eelj.
16.15: 200 mtr., lõpp.
16.30: teivas, lõpp.
16.30: 1500 mtr., eelj.

Neljapäev, 2. august:

14.00: 400 mtr., 1. eelj.
14.00: oda, lõpp.
14.00: kolmik, lõpp.
15.00: 1500 mtr., lõpp.
15.30: 800 mtr. naist., lõpp.
16.00: 400 mtr., 2. eelj.

Reedel, 3. august:

10.00: kümnevõistl., 100 mtr.
11.00: kümnev., kaugus.
14.00: 400 mtr., vahej.
14.00: kümnev., kuul.
14.30: 5000 mtr., lõpp.
15.00: kümnev., kõrgus.
16.00: 400 mtr., lõpp.
17.00: kümnev., 400 mtr.

Laupäev, 4. august:

10.00: kümnev., 110 mtr. tõk.
11.00: kümnev., ketas.
14.00: 4x100 mtr., eelj.
14.00: kümnev., teivas.
14.45: 4x100 mtr. naist., eelj.
15.30: 3000 mtr. tak., lõpp.
16.00: kümnev., oda.
16.00: 4x400 mtr., eelj.
17.00: kümnev., 1500 mtr.

Pühapäev, 5. august:

14.00: kõrgus naist., eelv.
14.00: 4x100 mtr., vahej.
14.30: 4x100 mtr. naist., lõpp.
14.45: 4x100 mtr., lõpp.
15.00: maraton, start.
15.15: kõrgus naist., lõpp.
15.30: 4x400 mtr., lõpp.
15.40: lacrosse'i demonstr.
17.35: maraton, finiš.

— Rootsi esivõistlustel 50 km. suusata-
mises tuli esimeseks Lindgren ajaga
4.16.28, teine Utterström 4.19.04, kolmas
Bergström 4.27.03. Olümpiavõitja Hed-
lund katkestas jooksu 25. km.-il, kus teda
3 min. hiljem startinud Lindgren oli juba
kinni püüdnud.

— Tony Canzoneri, sulgkaalu ilmameis-
ter poksis, lõi Pete Passafiumet 10 roun-
dilises matschis punktidega.

Pr. Imhof, paremaid Eesti naisuisutajaid, sõidab tagurpidi kaart.

Eesti käsipalli esivõistlused.

Pühapäeval, 4. märtsil, jätkusid NMKÜ võim-
las Eesti käsipalli esivõistlused.

1. kl. võrkpallis kohtavad Kalev —
Võitleja. Nagu oodatud, domineerib Kalev üle-
olevalt ning võidab poolaja 15:1.

Teisel poolajal muutuvad nad hooletumaks,
mis võimaldab Võitlejal punkte koguda, kuid Ka-
lev võidab ka selle 15:9-ga. Mängul puudus elav-
us.

Naiskorvpallis on koos Makkabi
— Noorsepad. Õige hoogsas mängus võidab
Makkabi 32:21 (18:11).

Järgneb õhtu kõitvam mäng: 1. kl. korv-
pall Sport — NMKÜ. Mäng läheb lahti suure
hooga, tekitab pinevust vaatajais. Korvid järgne-
vad korvidele. Visked on mõlemil võrdlemisi
head. Kokkumäng ja platseerimine hea. Ning
mängu lõpuvile järele on resultaat 28:28. Lisa-
ajal suurendavad Riiberg ja Ratnik tagajärje
34:29 peale. Sport mängis meeleheitlikult. Ta-
havad nähtavasti vana au päästa. Pressraua
kauge viske lipsabki korvi. Kuid seis 34:31-ga
lõpeb mäng. NMKÜ noorte meeskond mängis
võrdlemisi hästi vanade internatsionaalide vastu.
Lõpuvõistlus ÜENÜTO — Võitleja lõpeb 10:7
viimase kasuks. Mängiti ainult 1. poolaeg.

Holmenkolleni

suurtel suusavõistlustel tuli ülitugeva Nor-
ra konkurentsi ees tänavu 50 km võitjaks
soomlane Martti Lappalainen ajaga
3.25.38; 2. Hovde 3.27.32; 3. Haakonsen
3.30.22; 4. Ingelsrud 3.34.32; 5. Knuutila
(Soome) 3.35.47; 6. Haugen 3.35.59; 7.
Belgium 3.38.53; 8. Lördal 3.39.05; 9. Skag-
naes 3.39.07; 10. Wagnlie 3.39.12. Võist-
lusest võtsid osa ka jaapanlased, kes 90.,
121. ja 124. jäid.

— Otto Porat lõi Ameerika raskekaal-
lase Gordon Smithi 52 sekundiga knock
out.

— Vabamaadluse ilmameistri nime
peale võistlesid 24. veebruaril St. Louis
Strangler Lewis ja Joe Stecher. Strang-
ler Lewisel õnnestus kaks korda järjest
panna oma vastast selili ja kinnitada oma
nimele tiitli.

— Poola esivõistlustel poksis tulid järg-
mised mehed meistriteks: kärbeskaal —
Stepniak, kukk-kaal — Glon, sulgkaal —
Karaskievicz, kergekaal — Majorzycki,
kergekeskkaal — Arski, keskkaal — Ert-
manski, poolraskekaal — Visnievski.

— Saksa katsevõistlustel tõstmises saavutas
Helbig kergekaalus kolmevõistlusega 310 kg.
Stephan näitas 285 kg. Keskkaalus oli Hofmanni
tagajärg ka 310 kg. ja Mangil 297,5 kg.

Kaubamaja

„Sport“

Tallinn, Narva mnt. 19,
kõnekr. 23-00.

Talviseks hooajaks:

Suusad, kelgud, tõukekelgud,
uisud, sviitrid, kindad, schal-
lid, hokkeivarustus j. n. e.

Koolidele, spordiseltsidele ja
sõjaväeosadele hinna-
alandus.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

